

Ny Tantara Miafin'ny Andininy Faha-efapolo — Isa Telopolo

Isaiah Ambin'ny folo amby iray

Jeff Pippenger

2026-09-02

Ao amin'ny bokin'i Ezekiela, ny 'fahirano' an'i Jerosalema no 'famantarana' izay fitsapana handraisana fanapahan-kevitra ny amin'ny anjarantsika mandrakizay, satria izany no manamarika ny fiforonan'ny sarin'ilay bibidia.

“Nasehon'ny Tompo tamiko mazava tsara fa ny sarin'ilay bibidia dia hiorina alohan'ny hifaranan'ny fotoam-pahasoavana; fa izy no ho fitsapana lehibe ho an'ny vahoakan'Andriamanitra, izay hanapahana ny anjara mandrakizainy. ...”

“Ity no fizahan-toetra tsy maintsy hodiavin'ny olon'Andriamanitra alohan'ny hanisiana tombo-kase azy. Izay rehetra manaporofa ny tsy fivadihany amin'Andriamanitra amin'ny fitandremana ny lalàny sy ny fandavany tsy hanaiky sabata sandoka dia hijoro eo ambanin'ny fanevan'i Jehovah Tompo Andriamanitra, ka handray ny tombo-kasen'Andriamanitra velona. Fa izay mahafoy ny fahamarinana avy any an-danitra ka manaiky ny sabatan'ny Alahady dia handray ny mariky ny bibidia.” Manuscript Releases, volume 15, 15.

Ny Kristiana izay nandositra an'i Jerosalema tamin'ilay “famantarana” nentin'i Cestius dia nanao izany satria efa nampitandremana mialoha izy ireo ary nahafantatra ilay “famantarana” rehefa tonga izany. Ny fahafantarana ny fiforonan'ny sarin'ilay bibidia dia ny fahafantarana ireo “zava-mitranga”, ireo “fiomanana” ary ireo “hetsika” izay mitarika ho amin'ny lalàn'ny Alahady. Ireo singa ara-paminaniana mandrafitra ilay “famantarana” dia tsy maintsy takarina mialoha ny hisehoan'ilay famantarana. Rehefa nanomboka ny fahirano i Cestius dia efa tara loatra ny hianarana izay atao hoe famantarana.

“Efa mandroso sahady ny fanomanana, ary misy hetsika atao, izay hiafara amin'ny fanaovana sary ho an'ilay bibidia. Hisy toe-javatra hiseho eo amin'ny tantaran'ny tany izay hanatanteraka ny faminanian'ny faminaniana ho an'ireto andro farany ireto.” Review and Herald, 23 Aprily 1889.

Fiomanana, Hetsika ary Zava-mitranga

Ny “fiomanana”, “hetsika” ary “zava-mitranga” dia tsy maintsy fantarina mialoha ny fitsapana.

“Izay rehetra efa nofaritan'Andriamanitra teo amin'ny tantara ara-paminaniana fa ho tanteraka tamin'ny lasa dia efa tanteraka, ary izay rehetra mbola ho avy araka ny filaharany dia ho tonga. Daniela, mpaminanin'Andriamanitra, mijoro eo amin'ny toerany. Jaona mijoro eo amin'ny toerany. Ao amin'ny Apokalypsy ny Liona avy amin'ny firenen'i Joda no nanokatra tamin'ireo mpianatra ny faminaniana ny bokin'i Daniela, ka amin'izany dia Daniela mijoro eo amin'ny toerany. Mitondra ny fanambarany izy, dia izay nambaran'ny Tompo taminy tamin'ny fahitana

momba ireo zava-mitranga lehibe sy manetriketrika izay tsy maintsy ho fantatsika eo am-pijoroantsika eo amin'ny tokonam-baravaran'ny fahatanterahany mihitsy.”

“Amin'ny tantara sy ny faminaniana dia asehon'ny Tenin'Andriamanitra ny fifandirana naharitra ela teo amin'ny fahamarinana sy ny fahadisoana. Mbola mitohy izany fifandirana izany. Izay zavatra efa nisy dia haverina indray.” *Selected Messages*, boky 2, 109.

Isika dia “tsy maintsy mahalala” “ireo zava-mitranga lehibe sy manetriketrika eo am-pitsanganantsika eo amin'ny tokonam-baravaran'ny fahatanterahan'izany mihitsy.” Ny tokonam-baravarana dia manondro ny filàntsika hahatakatra mialoha ireo zava-mitranga alohan'ny hahatanterahany.

“Kanefa ny tsipika hentitra voasoritrin'ny pensilihazo ara-paminaniana dia mampiseho fiovana eo amin'ity sehatra milamina ity. Ilay bibidia manana tandroka tahaka ny an'ny zanak'ondry dia miteny amin'ny feon'ny dragona, ary ‘mampihatra ny fahefana rehetra an'ily bibidia voalohany eo anatrehany.’ Ny fanahin'ny fanenjarahana izay nasehon'ny fanompoan-tsampy sy ny fahefana papaly dia mbola haseho indray. Ny faminaniana dia manambara fa ity hery ity dia hilaza ‘amin'izay mitoetra ambonin'ny tany mba hanao sary ho an'ily bibidia.’ [Apokalypsy 13:14.] Ny sary dia atao ho an'ily bibidia voalohany na bibidia tahaka ny leoparda, izay ilay aseho ao amin'ny hafatry ny anjely fahatelo. Amin'ity bibidia voalohany ity no anehoana ny Fiangonana Romanina, rafitra ara-pivavahana mitafy fahefana sivily, manana fahefana hanasazy izay rehetra tsy mitovy hevitra aminy. Ny sary ho an'ily bibidia dia maneho rafitra ara-pivavahana hafa mitafy fahefana mitovitovy amin'izany. Ny fananganana io sary io dia asan'ily bibidia izay ny fiakarany amim-pilaminana sy ny fanambaràny malefaka no mahatonga azy ho tandindona tena miavaka an'i Etazonia. Eto no ahitana ny sarin'ny fahefana papaly. Rehefa ny fiangonan'ny tanintsika, miray amin'ireo teboka amin'ny finoana izay iraisany, no hampiasa ny heriny hitaomana ny Fanjakana hampihatra ny didiny sy hanohana ny rafitra iorenany, dia amin'izany no hahatonga an'i Amerika Protestanta hamorona sary an'ily ambaratongam-pitondrana romanina. Amin'izay dia hotafihin'ny fanenjarahana ny tena fiangonana, tahaka ny nanjo ny vahoakan'Andriamanitra fahiny. Saika isaky ny taonjato dia samy ahitana ohatra ny amin'izay azon'ny firehana tsy handefitra sy ny lolompo atao, eo ambanin'ny filazana fa manompo an'Andriamanitra amin'ny fiarovana ny zon'ny Fiangonana sy ny Fanjakana. Ny fiangonana protestanta izay nanaraka ny dian'i Roma tamin'ny fanaovany firaisana amin'ny fahefana araka izao tontolo izao dia naneho faniriana mitovy amin'izany koa, dia ny hametra ny fahafahan'ny fieritreretana. Tamin'ny taonjato fahafito ambin'ny folo dia mpitandrina tsy nanaraka ny fombafomba napetraka an'arivony no nijaly teo ambanin'ny fitondran'ny Fiangonan'i Angletera. Ny fanenjarahana dia manaraka mandrakariva ny fanavakavahana ara-pivavahana ataon'ny fitondrana sivily.” *Spirit of Prophecy*, volume 4, 277.

Ny fananganana ny sarin'ily bibidia dia tanterahina voalohany any Etazonia, ary aorian'izany dia maneran-tany.

“Hanaraka ny ohatry ny Etazonia ny firenena vahiny. Na dia izy aza no mitarika ny lalana, dia mbola ho tonga amin'ny vahoakantsika any amin'ny faritra rehetra eran-tany ihany izany krizy izany.” *Testimonies*, boky faha-6, 395.

Ny Didin'i Milan tamin'ny taona 313 no maneho ny fiantombohan'ny fananganana, ary koa mamantatra ilay varavarana mihidy ho an'ny Advantista mitandrina ny andro fahafito. Konstantina avy any andrefana sy Lisinio avy any atsinanana dia nampifandray fanambadiana fifanarahana tamin'ily Didy, raha nomen'i Konstantina an'i Constantia, anabaviny iray ray taminy, ho an'i Lisinio tao amin'ily fanambadiana fifanarahana fahefatra voasolo tena ao amin'ny tsipika ara-paminaniana amin'ireo fanambadiana fifanarahana enina ao anatin'ny tantara ara-paminanian'i Daniela toko faha-iraika ambin'ny folo. Ny roa voalohany dia nifandray tamin'ny ady teo amin'ny avaratra sy ny atsimo, ny roa manaraka dia ady an-trano teo amin'ny atsinanana sy ny andrefana, ary ny roa farany dia fanambadiana an'ohatra maneho ny fahefan'ny fiangonana papaly sy ny fahefan'ny fanjakana.

Antiochus II Theos dia nanaisotra an'i Laodice I vadiny mba hanambady an'i Berenice, andriambavy Ptolemaika (zanakavavin'i Ptolemy II), tokony ho tamin'ny taona 252 tal. J.K. Ny fanambadiana natao ho fifanekena tao amin'ny Fanjakana Seleokida dia notanterahina teo amin'ny mpanjakan'ny avaratra sy ny mpanjakan'ny atsimo; fa ny fanambadiana natao ho fifanekena tamin'ny taona 313 kosa dia teo amin'ny amperoran'ny atsinanana sy ny amperoran'ny andrefana.

Ny fanambadiana fifanekena nataon'i Antiochus II Theos tamin'ny 252 tal. J.K. no naneho ny fiandohan'ny Fanjakana Seleokida, izay tonga tamin'ny famaranana azy amin'ny maha-fanjakana azy ao amin'ily tantara aseho ao amin'ny andininy faha-folo ka hatramin'ny faha-enina ambin'ny folo ao amin'ny Daniela toko faha-iraika ambin'ny folo. Ao amin'ny tantara farany momba ny fanjakana Seleokida dia nisy fanambadiana fifanekena iray hafa koa notanterahin'i Antiochus III Lehibe, raha nomeny an'i Ptolemaiosy V ny zanany vavy, Cleopatra I Syra, (ily Cleopatra voalohany indrindra amin'ny tantara ara-paminaniana) tamin'ny 193 tal. J.K. Tamin'izany fotoana izany dia tokony ho 16 taona teo ho eo i Ptolemaiosy V ary tokony ho 10 taona teo ho eo i Cleopatra I Syra. Ny fanambadian'izy ireo dia fifanarahana ara-diplomatika taorian'ny ady siriana fahadimy. Ilay fanambadiana fifanekena alpha teo amin'ny mpanjakan'ny avaratra sy ny atsimo ao amin'ny Daniela toko faha-iraika ambin'ny folo dia nanamarika ny fiafaran'ny ady siriana faharoa.

Ny Kleopatra farany amin'ny tantara ara-paminaniana dia nifandray tamin'i Julius Kaisara sy, tatỳ aoriana, tamin'i Marka Antonio. Taorian'ny namonoana an'i Julius Kaisara tamin'ny 44 tal. J.K., dia natsangana tamin'ny 43 tal. J.K. ny Triomvirà faharoa. Lehilahy telo no namorona izany triomvirà izany, ary rehefa noroahin'i Oktaviano hiala tamin'ily firaisana telo sosona ny iray tamin'ireo telo ireo, dia i Marcus Lepidus, dia nisy fifanandrinana ho amin'ny fahefana teo amin'i Marka Antonio avy any atsinanana sy Oktaviano avy any andrefana. Tany Brundisium, tamin'ny 40 tal. J.K., dia nisy fifanarahana natao teo amin'ireo mpifaninana avy any atsinanana sy andrefana. Tafiditra tao amin'ily fifanarahana ny fanambadian'i Octavia, anabavin'i Oktaviano, tamin'i Marka Antonio. Tsy naharitra ilay fifanarahana sy ilay fanambadiana niaraka taminy, ary rehefa nifandray tamin'i Kleopatra i Marka Antonio, dia nisaraka tamin'i Octavia izy tamin'ny 32 tal. J.K. Tamin'ny adin'i Actium tamin'ny 31 tal. J.K., dia natambatra ho hery tokana ny fanjakana avy any atsinanana sy andrefana, ary taorian'izany Oktaviano dia tonga Aogosto Kaisara, tandindon'ny tampon'ny voninahitra sy ny herin'i Roma.

Araka ny faminania, ny fanambadiana fanekena voalohany ao amin'ny Daniela toko fahiraika ambin'ny folo dia teo amin'ny mpanjakan'ny avaratra sy ny atsimo, ho ezaka hampitsaharana ny fifandrafiana teo amin'ireo andaniny roa niady mafy mba hanarenana indray ny fanjakan'i Aleksandra Lehibe. Io fanambadiana fanekena voalohany teo amin'ny Seleokida sy ny Ptolemaiosy tany Egipta io no fanambadiana fanekena alfa an'ny fanjakana Seleokida sy Ptolemaika, izay tandindon'ny fanambadiana fanekena omega teo amin'ireo hery roa ireo ihany. Tamin'ilay fanambadiana fanekena farany, na omega, dia i Kleopatra voalohany indrindra, na alfa, eo amin'ny tantaran'i Egipta no tonga rohy ara-paminania mankany amin'i Kleopatra farany, na omega; izay ny fifandraisany tamin'i Marka Antonio no lasa teboka anondroana ny fisarahan'i Oktavia sy Marka Antonio. Io fisaraham-panambadiana io no nanamarika ny fiverenan'ny fifandrafiana teo amin'i Marka Antonio avy any atsinanana sy Oktaviano avy any andrefana, izay nifarana tamin'ny ady tao Aktioma tamin'ny taona 31 tal. J.K.

Ny fanambadiana fifanarahana tao Brundisium tamin'ny 40 talohan'i Kristy no fanambadiana fifanarahana alfa tamin'ny tolona teo amin'ny atsinanana sy andrefana, tahaka ny naha-alfa ny fanambadiana fifanarahana nataon'i Laodice sy Antiochus II Theo tamin'ny tolona teo amin'ny avaratra sy atsimo. Ny fanambadiana fifanarahana tamin'ny 313 no omega mifanandrify amin'ilay fanambadiana fifanarahana alfa nataon'i Marka Antonio sy Octavia, tahaka ny naha-fanambadiana fifanarahana omega ny fanambadiana nifanaovan'i Ptolemaiosy V sy Cleopatra I Syra ho an'ny fanjakana avaratra sy atsimo. Ireo fanambadiana fifanarahana telo izay nitarika ho amin'ilay fanambadiana fifanarahana omega tamin'ny 313 dia mifanaraka avokoa, ary manome vavolombelona telo momba ireo toetra ara-paminania mifandray amin'ny Didin'i Milan. Miarakana amin'izany, ireo fanambadiana fifanarahana ara-bakiteny efatra momba ny atsinanana, andrefana, avaratra ary atsimo dia mifanaraka amin'ireo fanambadiana fifanarahana an'ohatra roa momba ny fahefana papaly.

Tamin'ny taona 496, i Clovis mpanjakan'ny Franks dia nanambady an'i Clotilda. I Clotilda dia andriambavy burgondiana, zanakavavin'i Mpanjaka Chilperic II avy any Burgundy. Taorian'ny namonoana ny rainy sy ny reniny nandritra ny adim-pahefana tao amin'ny fianakavianana, dia niaina teo ambany fiarovany ny dadatoany izy, talohan'ny nanolorana azy ho vady ho an'i Clovis I, mpanjakan'ny Franks, tamin'ny taona 493. Katolika izy, izany hoe, nifikitra tamin'ny finoana niseana/ôrtôdôksa an'ny Fiangonana Romanina. Izany no nampiavaka azy tamin'ny fianakaviam-panjaka jermanika maro hafa tamin'izany andro izany, izay Kristiana ariana. Katolika ny reniny Caretena, ary tao anatin'izany finoana izany no nanabeazana an'i Clotilda. Tsaroana izy noho ny fanohizany tsy an-kijanona nampirisika an'i Clovis handao ny fanompoan-tsampy ka handray ny batista katolika, ary taorian'izany dia anisan'ny zava-nitranga manan-danja indrindra teo amin'ny tantara voalohan'i Frantsa sy ny antsoina hoe Kristianisma tandrefana ny fibebahany tamin'ny taona 496.

Nivoady i Clovis fa raha mandresy amin'ny ady tao Tolbiac izy dia hiova ho amin'ny finoana katolikan'i Clotilda ary hatao batista. Novonoina ny mpanjakan'ny Alemanni, rava ny tafiny, ary nandresy ny Franks. Taorian'ny fandresena dia nokarakarain'i Clotilda mba hampianatra an'i Clovis ny Eveka Remigius avy any Reims, ary natao batista izy (araka ny lovantsofina tamin'ny

Andro Krismasy 496), niaraka tamin'ny arivo maro tamin'ireo miaramilany.

I Clovis dia mpanjakan'ny Franks, izay amin'ny fiteny maoderina dia mpanjakan'i Frantsa. Izy no tonga voalohany tamin'ireo mpanjakan'i Eoropa izay hiala amin'ny fivavahana jentilisa nony farany ka hitodika ho amin'ny Katolisisma. Noho izany antony izany, i Clovis dia heverina ho “lahimatoa zanaky ny Fiangonana Katolika”, ary i Frantsa kosa antsoina hoe “zanakavavy lahimatoan'ny Fiangonana Katolika.” Tamin'ny taona 1980, raha nitsidika an'i Frantsa ny papa Joany Paoly II, dia nanontany izy hoe: “Ry Frantsa, zanakavavy lahimatoan'ny Fiangonana, mahatoky amin'ny batisa natao taminao va ianao?”

Ny fiovan'i Clovis ho amin'ny Katôlisma Nicéenne dia manamarika ny fiandohan'ny filaharana ara-panoharana ho amin'ny fanambadiana, izay hitarika ho amin'ily fanambadiana ara-panoharana niorina tamin'ny fifanekena tamin'ny taona 538. Ilay fanambadiana ara-panoharana niorina tamin'ny fifanekena teo amin'i Clovis sy ilay vehivavy janga izay mijangajanga amin'ny mpanjakan'ny tany dia nasehon'ireo fanambadiana efatra niorina tamin'ny fifanekena teo aloha ao amin'ny Daniela toko fahairaika ambin'ny folo. I Clovis no mpanjaka eoropeana voalohany nanome fanohanana ara-tafika sy ara-toekarena ho an'ny fiangonana romana, ary noho izany dia aseho ao anatin'ny tantara ao amin'ny Daniela toko fahairaika ambin'ny folo i Clovis.

Ary hisy sandry hijoro eo anilany, ka handoto ny fitoerana masina mafy orina izy, ary hanaisotra ny fanatitra isan'andro, ary hametraka ny fahavetavetana izay mahatonga fandravana. Daniela 11:31.

I Clovis tamin'ny taona 496 no manamarika ny fiandohan'ny rafitra ara-politika eoropeana izay “hitsangana” hanampy ny fahefam-papa teo am-pisandratany ho amin'ny hery. Izany no manamarika ny fiandohan'ny filaharan'ny fampakarambady ara-tandindona. Ny “sandry” resahin'ily andininy koa dia handoto ny “toeran'ny fitoerana masina misy hery,” izay, ho an'i Roma jentilisa sy i Roma papaly, dia ny tanànan'i Roma.

Toerana Masina roa

Misy teny hebreo roa samy hafa ao amin'ny bokin'i Daniela izay adika hoe “toerana masina.” Ny teny hebreo hoe ‘miqdash’ sy ‘qodesh’ dia samy adika hoe “toerana masina,” kanefa ny qodesh dia tsy afaka maneho afa-tsy zavatra masina, fa ny miqdash kosa dia afaka maneho na toerana masina na toerana tsy masina—araka izay faritan'ny votoatin-kevitra misy azy.

Ny “toerana masina iankinan'ny hery” ao amin'ny andininy faha-iraika amby telopolo dia ‘miqdash’, ary maneho ny fitoerana masina iankinan'ny herin'i Roma, izay ho an'i Roma jentilisa sy i Roma papaly dia ny tanànan'i Roma. Hatramin'ny adin'i Actium, rehefa nampiray ny fanjakana i Octavian, dia tsy azo resena i Roma jentilisa nandritra ny enimpolo amby telon-jato taona (fotoana iray), ho fahatanterahan'ny andininy faha-efatra amby roapolo ao amin'ny Daniela iraika ambin'ny folo.

Hiditra amim-pilaminana izy, na dia ao amin'ny tany lonaka indrindra amin'ny faritany aza; ary hanao izay tsy nataon'ny razany, na ny razamben'ny razany izy; hampiely eo aminy ny

babo sy ny fandrohana ary ny harena izy; eny, hikasa ny teti-dratsiny hanohitra ny fiarovana mafy aza izy, nefa mandritra ny fotoana ihany. Daniela 11:24.

Rehefa nanjaka avy tao amin'ny tanànan'i Roma i Roma jentilisa dia tsy azo resena izy; fa rehefa nafindran'i Constantin ho any Constantinople ny renivohitra tamin'ny taona 330, dia tanteraka ny “fotoana” ao amin'ny andininy fahefatra amby roapolo. Rehefa noroahina hiala tao an-tanàna ny farany tamin'ireo tandroka telo (ny Goths) ao amin'ny Daniela toka faha-7, dia nandray ny seza fiandrianana tamin'ny fomba ara-paminaniana i Roma papaly ho fanjakana fahadimin'ny faminanian'ny Baiboly tamin'ny taona 538. Nanao fahirano an'i Roma ny Goths, nefa nony farany dia nihemotra izy ireo, raha i Belsarius, jeneraly niasa ho an'i Justinien, no niantoka ny tanàna. Avy eo ny fiangonana romana dia nanapaka tamim-piandrianana ambony indrindra nandritra ny enimpolo amby roanjato sy arivo taona, mandra-panalan'i Napoléon ny papa sy nampanaovany sesitany azy tamin'ny taona 1798.

Roma, “ny fitoerana masina mahery” dia “voaloto,” (ny hoe voaloto, midika hoe ‘naratra na levona’), tamin'ny alalan'ireo “sandry” avy amin'ny ady mitohy namely ny tanàna, izay aseho indrindra amin'ireo trompetra efatra voalohany ao amin'ny Apokalypsy toka faha-valo.

Ny tantara izay nanaraka hatramin'ny taona 496 no ho vavolombelon'ny fandotoana ny tanànan'i Roma, raha niova avy tamin'ny hery sy ny voninahitry ny fanjakana romana ho amin'ny hery sy ny voninahitry ny fanjakana katolika romana izy. Ireo sandry ireo dia hanaisotra ny fivavahan'ny fanompoan-tsampy, izay asehon'ny teny hoe “isan'andro” ao amin'ilay andalan-teny, rehefa nanaiky ny fivavahan'ny Katolisisma Niseana izy ireo.

Tamin'ny ady tao Vouillé, i Clovis dia nandresy ny Visigota Ariana teo ambany fitarihan'i Alaric II ary naka an'i Aquitaine. Taorian'izany fandresena izany, tamin'ny taona 508, ny amperora tatsinanana Anastasius I (tao Constantinople) dia nanome voninahitra an'i Clovis noho ny fandreseny ny Visigota. Lazain'i Gregory avy any Tours fa nandefa ny taratasy ofisialiny ho an'i Clovis i Anastasius ka nanendry azy ho konsily. Tao Tours, tao amin'ny fiangonan'i Masindahy Martin, i Clovis dia nitafy akanjo lava volomparasy sy kapaoty, nametraka diadema teo an-dohany, nivoaka nitaingina soavaly, ary nanaparitaka volamena sy volafotsy ho an'ny vahoaka. Lazain'i Gregory fa hatramin'izany andro izany dia noarahabaina ho konsily izy ary neken'ny amperora romana fa i Clovis dia mpanjaka kristiana ara-dalàna tany andrefana. Nomena valisoa izy noho ny namotehany ny Visigota Ariana, izay notoherin'i Constantinople koa. Ny taona 508 no taona nanomezan'ny amperora tatsinanana voninahitra ampahibemaso ny mpanjaka franka katolika—fiangonana, fandresena ary fahamarinan-toetra romana tao anatin'ny sehatra iray. Ny taona 508 no taona nijoroan'ny fanjakana franka katolika ho hery katolika manjaka tao Gaul taorian'ny nandravany ny fanapahan'ny Visigota Ariana. I Clovis no mpanjaka baribariana lehibe voalohany niady ho an'ny Katolisisma Nikeana nanohitra ireo fanjakana Ariana, ary noho izany dia izy no santatra maneho ny anjara toeran'i Frantsa amin'ny maha-“zanakavavy lahimatoa an'ny Fiangonana” azy. I Clovis dia maneho ny vanim-potoana manomboka amin'ny 496 ka hatramin'ny 508 ary izy no marika alfa amin'ilay fanekem-panambadiana ara-tandindona. Ny telopolo taona manomboka amin'ny 508 ka hatramin'ny 538 kosa dia asehon'i Justinian, izay marika omega amin'ilay filaharana.

Tamin'ny taona 538, ny “sandry” no nametraka ny fahefan'ny papa teo ambonin'ny seza fiandrianan'ny tany nandritra ny 1260 taona. Tamin'izay no nahatanteraka tanteraka ilay fanambadiana ara-panekena an'ohatra, teo amin'ny famaranana ny filaharana fampakaram-bady izay efa natomboka tamin'ny 496. Tamin'ny 1798, ilay fanambadiana ara-panekena izay efa natomboka teo amin'ny papa tao Roma sy Clovis avy any Frantsa dia nofoanana, rehefa nisaraka tamin'ny fahefana papaly i Napoleon avy any Frantsa tamin'ny nampanaovany ny jeneraly tao aminy hisambotra ny papa.

Ny fanambadiana ara-panekena papaly ara-panoharana alfa, izay efa nanomboka ny filaharany amin'ny fanambadiana tamin'ny 496, dia nohamafisina tamin'ny lalàn'ny Alahady tamin'ny 538, ary taorian'izany dia nofoanana tamin'ny 1798, tahaka ny fanambadiana ara-panekena hafa rehetra ao amin'i Daniela iraka ambin'ny folo. Ny Apokalypsy dia manampy amin'ny fifandraisana ara-panambadian'ny papaly eo amin'ireo mpanjakan'i Eoropa sy ireo papa katolika, fa ny dragona ao amin'ny Apokalypsy roa ambin'ny folo dia sady Satana no ireo mpanjakan'i Roma jentilisa.

“Noho izany, na dia i Satana aza no asehon'ilay dragona indrindra indrindra, dia tandindon'i Roma jentilisa koa izy, amin'ny heviny faharoa.” The Great Controversy, 439.

Ao amin'ny Apokalypsy dia mampahafantatra antsika i Jaona ny zavatra telo nomen'ny mpanjaka (ilay dragona) ho an'ilay bibidia avy any an-dranomasina, dia ny Katolisisma.

Ary ilay bibidia izay hitako dia tahaka ny leoparda, ary ny tongony dia tahaka ny tongotry ny bera, ary ny vavany tahaka ny vavan'ny liona; ary ilay dragona no nanome azy ny heriny sy ny seza fiandrianany ary fahefana lehibe. Apokalypsy 13:2.

Tamin'ny 496, ny mpanjakan'i Eoropa dia nanomboka nanome ny bibidia papaly ny “heriny”, araka ny anehoan'izany ny tanjany ara-tafika sy ny fanohanany ara-toekarena. Efa nafindrany tany Constantinople tamin'ny 330 ny renivohitry ny fanjakany, ka navelany ho “seza” iorenan'ny fahefana papaly ny tanànan'i Roma. Ny “sandry” taorian'izany dia nanondro ny fiangonana papaly ho lohan'ny fiangonana rehetra tamin'ny 533, tamin'ny alalan'ny didin'i Justinian. Tafiditra tao anatin'izany didy izany ny fampiasana ny heriny ara-tafika hanenjarahana izay nofaritan'ny papa ho mpivadi-pinoana, ka napetrany teo an-tanan'ny papa ny “fahefany” sivily.

Ny fanambadiana ara-panekena alfa teo amin'ny papa sy ny mpanjakan'i Eoropa dia nanomboka tamin'i Clovis tamin'ny taona 496. Tamin'ny taona 508, ny fanompoan-tsampy, izay fivavahana ara-dalàna tao amin'ilay fanjakana, dia nafoy ka nosoloina ny fivavahan'ny Katôlika Niseana. Tamin'ny taona 533, i Justinian dia nanambara ny papa ho lohan'ny fiangonana rehetra, ary nanolotra ny fahefana ara-dalàn'ny seza fiandrianany avy ho an'ny hery papaly.

Ny Sezan'i Alfa sy Omega

Tamin'ny taona 330, ny tanànan'i Roma dia navela teo an-tanan'ny fiangonana romana, izay hitoerany mandra-paharingany ao amin'ny farihy afo amin'ny fiavian'i Kristy fanindroany. Tamin'ny taona 538, dia napetraka tamin'ny fomba ofisialy indray teo ambonin'ny seza fiandrianana papaly izy, ka izany no mampahafantatra ny tantara nanomboka tamin'ny 330 ka hatramin'ny 538 ho vanim-potoana ara-paminaniana izay manomboka amin'ny seza alfa ary

mifarana amin'ny seza omega. Io vanim-potoana io dia maneho ny fiafaran'ny fanjakana fahefatra amin'ny faminanian'ny Baiboly (Pergamos) ho toy ny faharavana miandalana izay nanomboka tamin'ny 330 ary nifarana tamin'ny 538 tamin'ny fahatongavan'i Thyatira. Na ny Roma tandrefana na ny Roma atsinanana dia samy nanohy ilay faharavana miadana taorian'ny 538, nefa ilay vanim-potoana dia nanomboka tamin'ny fanomezana ny seza, izay maneho ny tanànan'i Roma ho an'ny fahefana papaly tamin'ny 330, mandra-pahatongan'ilay seza ho tsy seza fiandrianana ambonin'ny tanàna fotsiny, fa ambonin'ny fanjakana izay asehon'ilay tanàna tamin'ny 538.

Ny taona 330 ka hatramin'ny 538 dia vanim-potoana ara-paminaniana voafaritra manokana izay mamaritra ireo dingana famantarana valo amin'ny fanomezan-kery ny fahefan'ny papasy. Ireo dingana valo ireo dia averina indray ao amin'ny fanasitranana ny ratra mahafaty nahazo ny papasy amin'ilay lalàna Alahady ho avy tsy ho ela.

Ny voalohany tamin'ireo dingana valo dia ny fanolorana ny tanànan'i Roma ho an'ny fahefana papaly, ary ny dingana fahavalo kosa dia ny fanolorana ilay tanàna ho seza fiandrianan'ny fanjakana fahadimy ao amin'ny faminanian'ny Baiboly. Izany no mampahafantatra ny 538 ho seza, ary ho “dingana fahavalo, izay avy amin'ireo dingana fito teo aloha.” Ny dingana voalohany dia ny fanolorana ny seza ary ny dingana fahavalo dia ny fanolorana ny seza; koa ny dingana voalohany tamin'ny 330 no alfa ary ny 538 no omega. Seza roa, tandroka telo nesorina, ny fanompoam-pivavahana isan'andro nalaina, ny fiovan'i Clovis finoana ary ny didin'i Justinian dia mitovy amin'ny dingana valo manontolo izay mampahafantatra ny filaharan'ny fampakaram-bady, ary amin'ny farany dia ny fanambadiana.

Tamin'ny taona 1798, i Frantsa, ilay fahefana izay naneho ireo mpanjaka eoropeana folo, izay nametraka ny fahefan'ny papa teo ambonin'ny seza fiandrianana tamin'ny 538, no nanala ny fahefan'ny papa hiala teo amin'io seza fiandrianana io indrindra. Ilay fanambadiana amin'ny alalan'ny fifanekena alfa, izay aseho ao amin'ny tantaran'ny 538 ka hatramin'ny 1798, dia tandindon'ny fanambadiana amin'ny alalan'ny fifanekena omega ataon'ny fahefan'ny papa miaraka amin'ireo mpanjaka folo ao amin'ny Apokalypsy fahafito ambin'ny folo. Ny filaharan'ny fanambadiana nanomboka tamin'ny 496 ka hatramin'ny 538 dia tandindon'ny dingana valo izay mifanaraka amin'ireo filoha valo farany tao Etazonia. I Clovis sy Frantsa dia tandindon'ireo mpanjaka eoropeana folo. Izy ireo dia maneho an'i Etazonia, izay ho tonga mpanjaka voalohany amin'ireo mpanjaka folo ao amin'ny Apokalypsy fahafito ambin'ny folo amin'ilay lalàn'ny Alahady izay ho avy tsy ho ela.

Ny fanambadiana dimy teo aloha natao noho ny fifanekena ao amin'ny Daniela toko faha-iraika ambin'ny folo dia mifanaraka amin'ilay fanambadiana fahenina sady farany amin'ny fifanekena amin'ny andro farany. Ny fanambadiana noho ny fifanekena, alfa sy omega, an'ny avaratra sy atsimo, dia manondro ny ampakarina avy any atsimo ho alfa, ary ny omega kosa dia ampakarina avy any avaratra. Ao amin'ireo fanambadiana noho ny fifanekena tamin'i Roma mpanompo sampy, ny ampakarina alfa avy any atsinanana dia nomena ny andrefana, ary ny omega tamin'ny 313 dia ampakarina avy any andrefana. Ireo fanambadiana efatra ireo dia ampifandraisin'ny faminanianana amin'i Kleopatra voalohany sy Kleopatra farany. Ny fanambadiana an'ohatra noho ny fifanekena tamin'i Roma papa dia naneho ny mpampakatra ho mpanjaka voalohany ao amin'ny

firaisan-kina ara-paminaniana misy mpanjaka folo, miara-mitambatra amin'ny ampakariny—ilay vehivavy jaky ao Roma. Ny fisaraham-panambadiana dia notanterahin'ilay mpanjaka voalohany tamin'ireo mpanjaka folo tamin'ny 1798.

Ny fanambadiana ara-panekena tamin'ny 313 dia maneho ny fanambadiana ara-panekena farany ataon'ny fahefan'ny papa amin'i Etazonia—ilay mpanjaka voalohany indrindra amin'ireo mpanjaka folo ao amin'ny Apokalypsy toko fahafito ambin'ny folo; fahefana manana tandroka roa izay aloky ny fahefana manana tandroka roa ao Frantsa. Ny tantara izay nanomboka tamin'i Clovis tamin'ny 496 ka niafara tamin'ny didin'i Justinien tamin'ny 533 sy ny fampiakarana ny fahefan'ny papa teo amin'ny seza fiandrianana tamin'ny 538, dia maneho ny tantara hatramin'ny 1989 ka hatramin'ny lalàn'ny Alahady.

Hanohy ireo zavatra ireo isika ao amin'ny lahatsoratra manaraka.